

21. møde.

Torsdag den 9. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler handelsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til patentlov,
forslag til lov om ændringer i lov om hemmelige patenter og
forslag til lov om ændring i lov om arbejds-
tageres opfindelser.*

I skrivelse af dags dato meddeler ministeren for familiens anliggender, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

*Forslag til lov om husmoderafløsning og
forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Støtte til
mødre i forbindelse med fødsel).*

I skrivelse af dags dato meddeler finansministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ikrafttræden af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat).

I skrivelse af dags dato meddeler indenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ikrafttræden af lov om kommunal indkomstskat.

Efter at fru *Marie Louise Truels-Christensens* hverv som midlertidigt medlem af folketinget er ophørt, har vedkommende gruppe i hendes sted udpeget *Per Møller* til at indtræde som nyt medlem af ombudsmandsudvalget. Den pågældende er herefter valgt.

Endvidere har folketingsmand *Simon From* meddelt mig, at han ønsker at udtræde som stedfortræder i det udenrigspolitiske nævn samt i udvalget til at følge regeringens forhandlinger om Danmarks optagelse i Det europæiske økonomiske Fællesskab. Som ny stedfortræder har vedkommende gruppe udpeget *Per Møller*. Jeg udbeder mig tingets samtykke til at lade de sidstnævnte valg foretage i indeværende

møde. Dersom ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet. Den pågældende er herefter valgt.

Efter at der er bevilget medlem af folketinget *Niels Matthiassen* orlov, vil der være at foretage valg af et nyt medlem til det udenrigspolitiske nævn. Til at indtræde i det udenrigspolitiske nævn som nyt medlem har vedkommende gruppe udpeget *Poul Søgaard*. Jeg udbeder mig tingets samtykke til at lade det nævnte valg foretage i indeværende møde. Dersom ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet. Den pågældende er herefter valgt.

Ved folketingsmand *Per Federspiel* er til orientering for folketingets medlemmer modtaget en rapport vedrørende Europarådets rådgivende forsamlings 19. sessions 2. del m. m. Eksemplarer er omdelt.

Medlem af folketinget *Otto Mørch* har meddelt mig, at han ønsker til landbrugsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren undersøge om der kan opnås besparelse ved den kostbare dyrlægekontrol på vore slagterier, i særdeleshed på fjerkræslagterierne?“

Medlem af folketinget *Bjørn Larsen* har meddelt mig, at han ønsker til ministeren for familiens anliggender at stille følgende spørgsmål:

„Tillader ministeren, at der oprettes „medhjælperråd“ ved børne- og ungdomsforsorgens institutioner?“

Spørgsmålene vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Handelsministeren (Ove Hansen): Hermed har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til patentlov, forslag til lov om ændring i lov om hemmelige patenter og forslag til lov om ændring i lov om arbejds-
tageres opfindelser.*

Lovforslagene blev første gang fremsat i det høje ting i folketingsåret 1965-66 og blev i maj måned 1966 drøftet ved første behandling og derefter henvist til et udvalg. Forhandlingerne er optaget i Folke-

[Handelsministeren.]

tingstidende 1965-66, folketingets forhandlinger sp. 5812-5846.

Ved denne fremsættelse af lovforslagene var det ikke påregnet, at forslagene kunne gennemføres i samme folketingssamling, men formålet var bl. a. at gøre det muligt for repræsentanter for folketingsudvalget at kunne mødes med repræsentanter for de tilsvarende udvalg i Finland, Norge og Sverige, idet det er en forudsætning for patentlovsforslagets bestemmelser om nordiske patentansøgninger, at der opnås enighed i de nordiske lande på de væsentligste punkter.

Et sådant møde fandt sted i Stockholm i dagene 29. og 30. august 1966.

Udvalget afgav beretning den 5. september 1966, Folketingstidende 1965-66, tillæg B. sp. 1555.

Lovforslagene blev atter fremsat i folketingsåret 1966-67 og blev drøftet ved første behandling i det høje ting i januar måned 1967 og derefter henvist til et udvalg. Forhandlingerne er optaget i Folketingstidende 1966-67, sp. 1018-1047.

Fremsættelsen skete med forslag om, at patentlovsforslaget skulle træde i kraft den 1. juli 1967, men på grund af forskellige forhold lykkedes det ikke at færdigbehandle forslagene inden folketingsårets udløb, bl. a. fordi det var nødvendigt, at der blev afholdt yderligere møder med de pågældende udvalg i Finland, Norge og Sverige.

Møde blev afholdt her i København den 14. og 15. april 1967, hvor man nåede til enighed på flere betydende punkter, men det fandtes dog nødvendigt at afholde et yderligere møde, som fandt sted i Oslo den 9. og 10. juni 1967. Efter forhandlingerne i Oslo var der enighed mellem de 4 landes udvalg om, i hvilken form de enkelte landes lovforslag ville kunne forelægges landenes parlamenter til endelig vedtagelse.

Udvalget nåede imidlertid ikke at tilendebringe sit arbejde og afgav beretning den 22. september 1967.

Ved patentlovsforslagets fornyede fremsættelse kan jeg i det store og hele henvise til fremsættelsen i folketingsåret 1965-66, Folketingstidende 1965-66, folketingets forhandlinger, sp. 5230-5242.

Jeg kan tilslutte mig de principielle be-

tragtninger, som handelsministeren ved den lejlighed fremkom med, og jeg skal blot kort anføre, at man ved lovforslaget foretager en ændring og modernisering af vor gældende patentlov og i øvrigt opnår en næsten fuldstændig overensstemmelse mellem patentlovene i de fire nordiske lande.

For at søge at afhjælpe den lange behandlingstid for patentansøgninger, som den stigende mængde af ansøgninger har forårsaget, og for i øvrigt at udvikle det nordiske samarbejde på dette område tilsigter loven yderligere at skabe en egentlig fælles nordisk administrativ ordning, således at der i hvert af de nordiske lande kan udfærdiges patenter for samtlige lande. Der er således tale om et væsentligt videre skridt end i det hidtidige nordiske samarbejde og en nydannelse ikke blot inden for Norden, men i det internationale samarbejde i det hele taget.

Der er dog foretaget sådanne ændringer i lovforslaget, som der opnåedes enighed om i folketingsudvalget i det foregående folketingsår. Herom tillader jeg mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, men jeg skal dog beskæftige mig lidt udførligere med en enkelt af disse ændringer, nemlig forslaget om, at man indtil videre opretholder forbuddet mod at meddele patenter på opfindelser vedrørende fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler. Denne undtagelse fra patenterbarhed findes kun her i landet, men ikke i nogen af de øvrige nordiske lande. Der er under udvalgsarbejdet fremkommet stærke ønsker fra erhvervslivets side om at opretholde denne undtagelse i en overgangsperiode, og under de tidligere nævnte nordiske forhandlinger har man fra de andre landes side ment at kunne give efter for de indtrængende danske ønsker. Under hensyn hertil og til ønsket om at opnå en bredere tilslutning til gennemførelsen af lovforslaget er bestemmelsen medtaget, selv om jeg ud fra saglige synspunkter kan have visse betænkeligheder ved denne særstilling for Danmarks vedkommende.

Forslaget til lov om ændringer i lov om hemmelige patenter er en følge af bestemmelserne i patentlovsforslaget. Det svarer i det hele til det tidligere fremsatte forslag med den ene ændring, at ikrafttrædelses-

[Handelsministeren.]

tidspunktet nu er foreslået at være 1. januar 1968 for at følge patentlovsforslaget.

Forslaget vedrørende loven om arbejdstageres opfindelser skyldtes oprindeligt denne lovs forskrift om, at den skulle forelægges det høje ting til revision i folketingsåret 1965-66.

I det udvalg, hvortil forslaget efter 1. behandling i folketinget blev henvist, fremhævede et flertal, at man var i tvivl om, hvorvidt loven kan anses for at være tilfredsstillende på alle områder, og man var derfor betænkelig ved at frafalde kravet om revision, men foreslog, at det i stedet bestemmes, at loven skal forelægges folketinget til revision i folketingsåret 1971-72. Da jeg har kunnet tiltræde dette, er forslaget ændret i overensstemmelse hermed.

Med disse bemærkninger skal jeg herefter anbefale lovforslagene til det høje tings villige behandling.

Ministeren for familiens anliggender (Camma Larsen-Ledet): Hermed skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om husmoderafløsning.

Siden 1949, da der første gang blev lovgivet om husmoderafløsningen, har denne bistand til hjemmene fået stadig større betydning, idet det ofte er nødvendigt for et hjem i forbindelse med en fødsel eller i tilfælde af sygdom at få hjælp udefra. Ved den sidste ændring af loven i 1963 tog man det skridt at fastsætte, at alle kommuner skal have en husmoderafløsningsordning fra den 1. april 1968. Det skete med loven af 24. april 1963, der også indeholder en bestemmelse om, at loven skal optages til revision i folketingssamlingen 1967-68.

Det er for at opfylde denne forpligtelse, jeg hermed fremsætter forslag til en ny lov om husmoderafløsning.

Det har vist sig, at loven af 1963 stort set giver det nødvendige grundlag for at skabe en tilfredsstillende husmoderafløsningsordning i kommunerne.

At lovgrundlaget findes, betyder imidlertid ikke, at ordningen alle steder virker helt

tilfredsstillende. Der er ikke husmoderafløser nok rundt i landet. I en del kommuner skulle årsagen være den, at lønningerne er for lave. I den anledning vil jeg gerne understrege, at lønnen afhænger af de aftaler, der træffes af kommunerne eller deres organisationer. Heri ligger, at det er kommunerne, der fastsætter lønningerne.

Det er rigtigt, at der fra statens side lægges loft over de beløb, der kan anmeldes til refusion, men heri ligger ikke regler om lønnens egentlige størrelse.

Personligt tror jeg, at der vil kunne skabes større fasthed i husmoderafløsningsordningerne, om man gjorde undervisningen af husmoderafløserne obligatorisk. Efter forhandlinger, der er ført til forskellig side i ministeriet, synes tiden dog endnu ikke moden til at stille krav herom.

I den nugældende lov forudsætter kravet om bistand af en husmoderafløser en rekvisition fra en læge eller jordemoder. Reglen bibeholdes i de tilfælde, hvor husmoderafløserne skal varetage de huslige arbejdsopgaver i hjemmet.

Det nye i forslaget er, at en husmoderafløser kan udsendes som børnemedhjælper uden rekvisition i de tilfælde, hvor der skal føres opsyn med et sygt barn i højst 4 dage. Søges hjælpen udvidet, kræves lægerekvisition.

Ordningen er tænkt etableret for at kunne yde en øjeblikkelig hjælp til den enlige forsørger eller i de tilfælde, hvor begge forældre på grund af arbejde må være fraværende fra hjemmet.

Som husmoderafløserordningen fungerer nu, kan 14 dages reglen for hjælp kun undertagelsesvis strækkes ud over dette tidsrum. Denne bestemmelse søges nu lempet, således at hjælpen kan ydes ud over de 14 dage, når der skønnes behov herfor.

Bestemmelsen om, at hjemmehjælpere kan deltage i kursus for husmoderafløserne, er taget ud af loven, idet jeg mener, den hører hjemme i loven om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister. Der er netop fremsat forslag om en ny omsorgslov,